

Dansk Selskab for
Bassinfysioterapi

Kliniske retningslinjer for behandling af kronisk ødem i underekstremiteterne.

Hørings svar fra Dansk Selskab for Bassinfysioterapi

D. 23.05.2017

Dansk Selskab for Bassinfysioterapi er opmærksom på den begrænsede forskning indenfor effekten af træningsindsatser i vand. Hertil knytter sig også mange ubesvarede forskningsspørgsmål om den fysiologiske effekt på kroppen ved ophold i vand.

Den basale viden om det hydrostatiske tryk's påvirkning på kroppen nedsænket i vand er velkendt. Det hydrostatiske tryk øges med stigende vanddybde – svarende til 1mm Hg/1,36 cm's vand-dybde (Becker, 2010). Effekten bliver, at når patienten står i en vanddybde på 150 cm vil trykket omkring patientens ankler være +/- 110 mm Hg. Følgelig opstår en øgning af det centrale blodvolumen med 0,7 liter ved nedsænkning med hovedet over vandet (Arborelius, 1972). Et øget minutvolumen medfører, at blodtrykket sædvanligvis falder. Også mindre vanddybder medfører en ændring af blodets fordeling i kroppen. Faglitteraturen konkluderer på den baggrund, at nedsænkning i vand har positiv effekt ift. ødem i underekstremiteterne med umiddelbar reducere af ødemet. Effekten er i overensstemmelse med vores erfaringer fra praksis, hvor patienterne også fremhæver den positive effekt i en reducere af oplevelsen af tunge ben og smerte.

Dansk Selskab for Bassinfysioterapi er ikke bekendt med RCT-studier, som har fokus på behandling i bassin af patienter med kronisk ødem i underekstremiteterne. En beskrivelse af Aqua Lymphatic Therapy inkluderer en case-beskrivelse med positiv langtidseffekt af behandling i vand. (Tidhar, 2007). Studierne i vand indenfor rumforskningen på raske voksne og viser bl.a. øget blodgennemstrømning i underekstremiteterne, hvilket indikerer potentiale til studier med patienter med funktionsnedsættelser ift. behandling eller træning i vand.

Dansk Selskab for Bassinfysioterapi håber, at der i en revidering af de kliniske retningslinjer kan blive set mere specifikt på mulighederne ved fysioterapi i vand for patienter med kronisk ødem. Måske har patienterne i højere grad lyst til at træne i vand end på land, når vandets opdrift giver en reducere af vægtbæringen på ankler, knæ og hofter. Stående i vand til halsen bliver vægtbæringen reduceret med 90 %. Derved kan fysisk træning være lettere for patienten, herunder specifik træning af mobiliteten i anklen og styrkelse af lægmuskulaturen.

På vegne af Dansk Selskab for Bassinfysioterapi

Emilie Liv Møller Lauridsen
Faglig tovholder

Bodil Føns Knudsen
Kasserer

Becker BE. Biophysiological aspects of hydrotherapy. In: Becker BE, Cole AJ (eds.). Comprehensive aquatic therapy. 3rd ed. Washington: Washington State University Publishing; 2010.

Arborelius M, Jr.; Balldin UI, Lilja B, Lundgren CE. Hemodynamic changes in man during immersion with the head above water. *Aeosp Med.* 1972; 43 (6):592-598.

Tidhar D, Drouin J, Shimony A. Aqua Lymphatic Therapy in Managing Lower Extremity Lymphedema. *J Support Oncology* 2007; 5:179-183.